

NIV ARTISTIC REVISTA

Any I

Núm. 5

J. Rins.

Preu 15 cèntims

FONDA I BAR

— DE —

Ramón Reus

Torrent de l'Olla, núm. 69

• BARCELONA •

DROGUERIA

EUGENI SAUMELL

Drogues, pintures, colors, esmalts, broxas, pinzells, pintures adobades a l'oli i al barniç, colas de totes classes. Blau Ultramar, per a la roba, en paquets, pastilles i en pols

Exclusiva del Restaurador de Mobles BRILLALÓN

Plaça del Sol, 11-12 :: Planeta, 16
BARCELONA (GRACIA)

Gran Fotografia Bohemia

— de —

Jordi García Prats

P. del Sol, 13, 1er-GRACIA

(al balcó hi ha una bandera)

Casa especial en reproduccions i ampliacions de retrats antics i moderns, aixís com també tota classe de treballs relacionats amb lo ram de fotografia.

Varies fotografies d'aquesta casa han estat premiades en varis concursos i exposicions.

Nora. — Sols se retrata en diumenges.

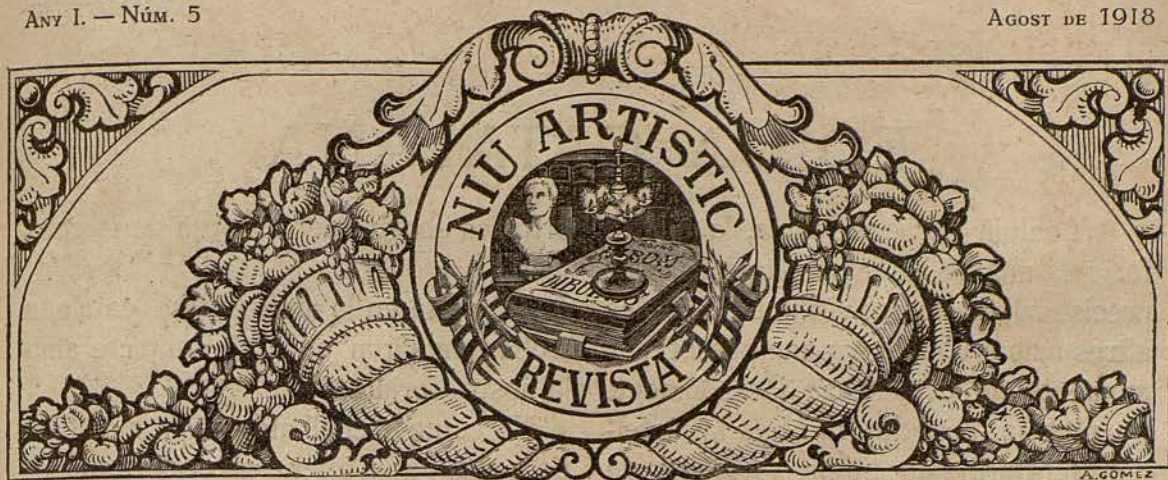
Extens i variat assortit en tota classe de
== CALÇAT ==

Especialitat en Novitats
— pera Senyora —

NOVITATS
per a senyora, i
TALLER
de Confeccions
de
MANEL PERUCHO

Carrer Dr. Ramón i Cajal, 2
i Menéndez Pelayo, 102

Teixits, Estampats
Genres de punt
Llenceria
Llaneria, etc.

Redacció i Administració: Llibertad, 4. - Barcelona - Gracia

Alzina cremant

Crema l'alzina, a la collada roja,
com una dea fulgurant d'enuig.
S'esmuny la llebre socarrada, boja.
Es mitja nit i l'ocellado fuig.

Boll de guspies s'encastella i dansa.
Ombra de mates, ajocada avall,
com la basarda creixerà, llevant-se.
I puja el vent qui sotja l'encenall.

I s'hi encavalla amb esgarips de festa
i l'esperona, galopant llibert.
i, de l'alzina perculint la vesta,
el tronc despulla i arrabassa el verd.

Sagna el caliu de la carcassa
voltat de flames i de fosca nit.
I cau l'alzina, sota el vent qui passa,
com una dea qui s'en torna al llit.

GUERAU DE LIOST.

FORJA CATALANA

Art català per excel·lència, la nostra forja es una de les manifestacions més precises de la nostra virilitat. Totes les altres arts a Catalunya han passat per moments de decadència i esblaiment. La pintura, l'esculptura i fins la mateixa literatura han tingut moments de amenament en la forma i la execució que les han perjudicades. La forja catalana ha seguit sempre un camí ascendent i ferm que l'ha portat a ésser una de les primeres arts de la nostra terra.

Així com coneixem l'ànima francesa per aquelles línies lleugeres i aquelles paraules alades i precises dins el concepte breu, així la nostra ànima catalana es demostra clarament en l'art varonil de la nostra forja.

Es el ferro dur dominat per la mà dura i la voluntat enèrgica. Es la forma

artística sorgint per la força de la cosa morta.

Tal volta en la arquitectura catalana trobaríem algun punt de contacte amb la nostra forja.

No es un treball afiligranat a on l'artista esdevé un joier o un pacient miniaturista sino un treball energic de lluita de esforç a on l'artista triomfa de la duresa del ferro sense que aquest perdi la seva condició.

Es per això que avui donem joiosos una prova d'aquest art; una arqueta de ferro repujat original del nostre bon company En Enric Muñoz i Morató i ens enorgul·lim de tenir entre nosaltres un tant afortunat artista puig no sens podrà senyalar com apassionats al jutjar un amic ja que l'art d'en Muñoz ha sigut reconegut i alabat per totom.

De jorns que han estat...

I

Era una tarda d'hivern, freda, grisenca... La platja era sol·litària. Nosaltres feia estona que estavem sentats demunt la sorra humida, contemplant les inquietuts del mar... Contemplant les inquietuts del mar i de nostres ànimes... De prompte... ¿Recordes com fou? Nostres braços i nostres llavis es juntaren... La revel·lació de nostre amor s'havia fet ja... Sens paraules... Tant sols els ulls parlaren... Quan ens alçarem per a retornar a ciutat, encara no s'havia fet la nit, encara en l'immensitat del cel fulgia sola, clara, brillant, una estrella... Venus...

II

Com en tot amor, per ferm que sigui, deuen haver-hi els seus moments de dolor, de dolor que prompte passa. En nostre amor també hi han sigut i també hi seràn... Però, ¿recordes aquella volta en que jo creia que tú m'havies abandonat?

Fou tant forta la ferida que s'obrí en mon cor, fou tant dolorosa l'impresió que em causà aquella idea, que estava jo completament refut, convertit en un ser sens vida, sens voluntat... Fins vàreig arribar a pensar en la mort...

Tot era preferible a aquell dolorós viure...

Arrèu on anava hi veia belles parelles d'enamorats qui em mostraven son amor feliç, em semblava, entre ells, véure-t'hi a tú del braç d'ell, del braç de l'altre, molt junts vostres caps; veia a n'ell dient-te belles paraules d'amor, paraules que mon cor no em deixa dir... Es tant intèns mon amor vers tú, que quant sé t'haig de veurer, no faig sinó pensar belles coses per a dir-te-les, belles coses que prompte fugen de ma imaginació quant et tinc davant meu... ¡La bellesa de les paraules que jo penso, ma boca es nega a dir-te-les quant els meus ulls contemplen la teva més imposant bellesa!

III

Com un petit núvol d'istiu passà aquella tempesta...

Era al despuntar de la primavera, quan en-

cara els camps son verds, quan encara Natura no es mostra engalanada amb totes ses bel·leses... Era també una tarda... Jo et portava agafada del braç... Amorosament ens miràvem...

Tú estaves un xic joiosa... Jo un troç pensívol... Tú feies belles garlandes al present... Jo tristos rosaris al pervindre...

¡Era tant trist nostre amor ocult! Teniem que estar sempre recel·losos, tement que qualque ens pogués veurer plegats i delatés nostre amor... I, aleshores... ¡quànt trista fora la vida pels dos! ¡Quins jorns més llargs! Jo enguniós, esperant un avís teu per a venir-te a veure en qualque recó, amagat a la vista de tots, com si nostre amor fos un amor criminal, com si nostre amor no pogués mostrar-se a tots... I nostre amor es ben pur, ben noble, ben ideal... ¡Nostre amor es el suprem anhel de dues ànimes que s'han comprès i per demunt de tot s'aimen!

Per què amagar nostre amor, quan Déu digué a l'humanitat: «Estimeu-vos els uns als altres...»

IV

I fou aquella tarda, quant vegent me tú tant trist, em preguntares: «Qué tens? ¿Amb quines tristeses penses?» I jo et vaig dir: «Es encara tant lluny el jorn en que nosaltres hem de gaudir lliurement nostra felicitat, nostre amor»...

Aleshores, tú, com si temessis que en mon cor pogués renàixer de nou el dupte de l'altre, em digueres: «¿Saps qui s'ha despedit per a sempre més de mí? ¡Endevina-ho!»

Et vàreig dir el nom d'ell, de l'altre a qui jo tant odiava... i tú assentires.

Em mirares fitament llarga estona, com si esperassis veure en mos llavis un somris, un somris de triomf...

¡Nó! ¡no fou aixís! Tú em donares la nova creient-te que jo en tindria una joia, i restares meravellada al veure que augmentava ma tristesa.

¡Sí! ¡Tristesa per a aquest home a qui jo, afortunat, havia vençut! Sentia tristesa per a aquest home, qui havia aïès freturós, fins al darrer moment, la felicitat, i sols s'allunyava

d'ella quant la mateixa felicitat deia-li que era ja d'un altre...

Tristesa per a aquest home que anava vers ignorades terres, cercant olvit a sa quimèrica felicitat...

Jo et volia dir, i ho sentia de cor: Entrem en l'església a pregar per ell... Tú resaràs i jo seguiré tes oracions...

Jo, devotament, hauria resat amb tú per ell! Jo, que tant temps feia que no resava, hauria entrat en l'església, i agenollat davant el Crist, hauria demanat a Ell per a que borrés de l'imaginació de l'emigrant la teva imatge, que fés que t'olvidés i li dongués una bella felicitat en aquest home heròic...

I rès et vaig dir, tement ho prenguessis com un escarni...

Més tard, em sapigué greu.

Però, siga ton consol, que en la sol·litud de la cambra he pregat i plorat per ell!

V

Avui som ja completament feliços... Nostres fills han ajudat a nostra felicitat... Quan la nit s'es feta, i els ulls de nostres nins es clouen a la sòn dolça, a la bella sòn de color de rosa, els dos plegats els portem al llit...

Agienollats damunt sos llits, amb les mans plegades i la vista al cel fitada, el petits musiten, devotament, seguint tos precs:

«Deu vos salvi, Maria, plena en sou de gràcia...»

JÓRDI CATALÀ.

L'apassionat

Soc tant aimant de vostres gràcies,
m'encisa tant, lo vostre encís,
i us trovo tant gentil i bella,
que'm feu preveure el Paradís.

No sé, senyora, no sé la causa
de mon penar, de mon sentir,
mes penso amb vós, i apar que minvi
— amb el recort — el meu sofrir,

Prò com no us veig, per dissort mia
al fi jo'm sento defallir...

Si en massa temps no pogués veure-us
fins pensaria amb el morir!

DANIEL FORNS I CARRERAS

NOVES D'ART

Les exposicions que venien celebrant-se quinzenal i fins setmanalment, han sofert la suspensió de cada any en aquest temps, degut a la calor que aclapara i allunya els visitants, no ja dels salons d'exposició sino de Barcelona. Em refereixo a la gent que pot adquirir obres, que si be no es necessitat anarsep, sembla que la força de la costum els hi obliga. Per xò també alguns artistes degut a n'aquest motiu, també agafen el tren per a traslladar-se a altres llocs fòra de ciutat, però en acabant el setembre començaràn altre cop les exposicions de teles pintades durant aquest temps de repós, per uns, i de treball per altres.

Quan hi hagi quelcom de nou per a donar-ne compte procurarem posar-ne al corrent a nostres llegidors.

COLORAINES.

Deu

Grans sofriments la nostra vida afina
per tot mortal, qui lluita amb si mateix,
son sofriments que per raò Divina
a damunt seu, ja porta aixís que neix.

Mentres pel bé sos passos encamina
de la virtut en l'home la fe creix
més quan pel llot amb pas incert camina
de sa malda, el càstig fort sofreix.

Com poc fervent de viure es cansa prompte
i al cel mirant com demanant-ne compte
es desclouen sos llavis amb plany lleu.
I al esguardar-ne l'incompresa volta
màgica veu talment li apar qu'escolta
que li diu: tingas fé i confia amb Deu.

ANTONI MONTFORT.

Records...

Em plau pensà en els jorns ja tan llunyans
del meu amor perdut per sempre més,
quan, entendrit, besant les seves mans
deia el seu nom, tan baix com si resés...

Em plau també pensà en els mots amants
que ens dèiem aquell temps que érem sincers,
aquells jorns tan plaents i tan llunyans
del nostre amor perdut per sempre més...

Ara, quan tot s'ha fos dintre l'oblit,
lluny de sentir cap pena o cap despit,
em plau pensà en els jorns que era feliç...

I a l'encís del record del goig passat,
mon cor, com sempre, ardent i enamorat,
d'un altre amor es sent enyoradís...

SALVADOR SOCÍAS I FORNELL.

Barcelona

Avui he presenciat jo un espectacle ben poc
digne d'una ciutat culta.

Passava per una de nostres vies més cèn-
triques, quan he vist al lluny una munió de
quitxalla que s'apropava, voltant a un home
vestit ridículament i que ostentava, penjats en
son pit, uns troços de llauna, simulant grosses
medalles. Era un pobre beneit que servia de
divertiment a tots aquells minyons, que, ja li
posaven el peu davant seu, afanyosos de fer-
lo entrebancar, ja li tiraven boles de fang al
cap. El pobre home, enfadat intentava pegar,
al xicot que tenia mes prop d'ell i quan, per la
llestesa d'aquest, no podia aconseguir-ho, els
demés bailets esclafien en sorolloses rialles.
I no eren pas ells sols els que reien de la de-
mència d'aquell pobre home, que la gent que
passava també s'aturava a riure de les seves
grotesques ganyotes, dels seus estranys
gestes.

Un home qu'ha passat pel meu costat m'ha
dit:

—Quina vergonya per Barcelona, que un
home que no hi es tot vagi lliurement pels
carrers.

—Si, quina vergonya —li he dit jo— quina
vergonya mes gran per Barcelona, que un
pobre beneit, que res de mal fa a ningú, no
pugui anar tranquilament pel carrer. No li sem-

bla que, si be ho miressim, tots els que tindrien
d'estar reclosos son aquests que'l molesten i
en fan mofa?

Els xicots insinuaven mes llurs molestoses
fetes i el boget ha mirat a tots indrets com si
cerqués qui tingués compassió d'ell i el lliurés
d'aquella colla d'ineducats, i trovant-se sol,
objecte de burla de grans i petits, s'ha aco-
bardit, ha quedat com arraulit, i la canalla,
amb mes entusiasme que mai, ha représ les
seves escomeses. Per fi, fent un esforç s'ha
obert pas per entre la quitxalla i ha volgut fugir
posant-se a corre, mes amb tanta de mala sort
que li ha fallat un peu i ha caigut tan llarc com
era.

La quitxalla i la gent se l'han mirat rient.

Ningú ha corregut a auxiliar-lo, ningú ha
tingut llàstima d'ell.

* * *

Mes tard, al pasar per la Rambla de les
Flors, m'ha cridat l'atenció una gran gentada
que voltava un tramvia. Curiós. m'hi atanso,
per veure lo que era.

Homes i dones criden, menaçant al conduc-
tor del vehícol, indignats per la desgràcia
ocorreguda. Un municipal també increpa l'em-
pleat tramviari.

I tot son exclamacions:—Pobret.—Ai, Qui-
na llàstima.

I jo sens saber quina és la víctima, fins que
entre les condolences d'aquelles dones he sen-
tit una veu:—Pobre bestiola.

He dirigit una mirada de menyspreu, de
fàstic, a tota aquella gent i he fugit corrent.

LLUIS CASAMITJANA I PLANDOLIT

Barcelona, 16 de juliol de 1918.

* * *

Tantsols una volta Amor
ve a fer-nos companyia
i a portar-nos de la mà
vers aquella qu'Ell ens tria.
Aquell qui no comprendrà
quan el ver amor el guia
ell mateix se sembrarà
les espines de sa via.

Malhaurat qui clourà els ulls
quan surti la llum del dia.

JOAN CASAS PAGÉS

CRONIQUE ~ CIUTADANES

Festes majors

Tots els barcelonins portem a dintre quelcom, com si haguéssim nascut a Granollers o Sant Celoni; encara ens enlluerna un ball d'emvelat amb aquell esclat de coloraines i aquell espetec de musica; encara sentim una cànida admiració pels carrers guarnits; encara riem bonatxans amb aquells migrats jocs de sortija, i es que, malgrat la nostra pretensió de alts ciutadans, no podem amagar que som els néts directes d'aquells tipus destrament dibuixats per en Vilanova.

Per aixó, al arribar el mes tradicional de les Festes majors, no hi ha barceloní, per poc que s'estimi, que no tingui un parent o conegut a fora que no'l convidi a passar els tres dies reglamentaris de Festa major.

Es tant mateix força atractiu poguer abandonar, encara que sols sigui per tres dies, l'acaparadora obligació quotidiana, i marxar al poble a encantar els pobres bosquerols amb aquelles notícies fresques i palpitants de la guerra i la política, que en la calitat de ciutadà ben enterat podrà comunicar-los-hi el nostre bon home. I es ben esperançador tant mateix per les filles, i fins la *mamà*, aquell ball d'emvelat on potser seràn les úniques que sabrán ballar els balls de moda, fent l'encantament i diversió dels joves de la colònia. I qui sab... qui sab... a voltes es comença l'amistat ballant un «fox-trot» en un poble i es continua després als vespres al sortir del taller a Barcelona.

Mes si algun ciutadà hi hà que no tinga cap conegut a fora, te, al menys, una amistat a Gràcia, Sarrià o Sant Gervasi.

Aixís es que tots, d'una manera o altre, han de donar esplai, al menys una volta cad'any, a la seva condició especial de vilatans.

Es clar que sempre retornen a casa una mica feixucs del moment d'esbarjo, però be es compensat al poder tenir motiu per criticar-ho tot al comparar-ho amb aquells temps ditxosos de la seva joventut, en que les Festes majors i les de carrer se celebraven amb aquell divertiment ordenat de senyor Esteve.

SAM.

ENCIS

I

Matinal

No't detinguis minyona al entrà a l'horta, perque m'has vist a mi: si he deixat justament franca la porta, perque pugas venir.

Sé que't plau tan la fruita saborosa, que't vui complimentar: la falda t'ompliré amb la més hermosa, curull, fins a vessar.

Res me farà després, que sofocada, t'en vagis quietament, donant-me solsament una mirada mig plorant mig rient. Jo d'ella en tindrè prou, car agraida ja se que'n quedaràs. Més jo'n seré molt mes, amb l'esquisida, visió, dels teus ulls clàs.

II

A posta de sol

Capvespre es arriuat. Per la riera, retornes a la llar joiosament: d'un bon troç lluny, jo vinc al teu darrera, que'm plau el veure't caminar lleugera, i l'escoltar ta veu que'm porta el vent.

Ta veu, i la cançó: que'n la vesprada, tan belles son i tan de bon sentir, que'ls grills i els garipaus de l'encontrada, per no perdre l'encís de la tonada, mentres tu vas passant, fas emmudir.

T'has aturat per abastà unes mores: jo m'he amagat darrera un garrofer: car ja sé que'ls encisos que afresores, de sirena son veus captivadores, que van rendint a tot qui no's prevé.

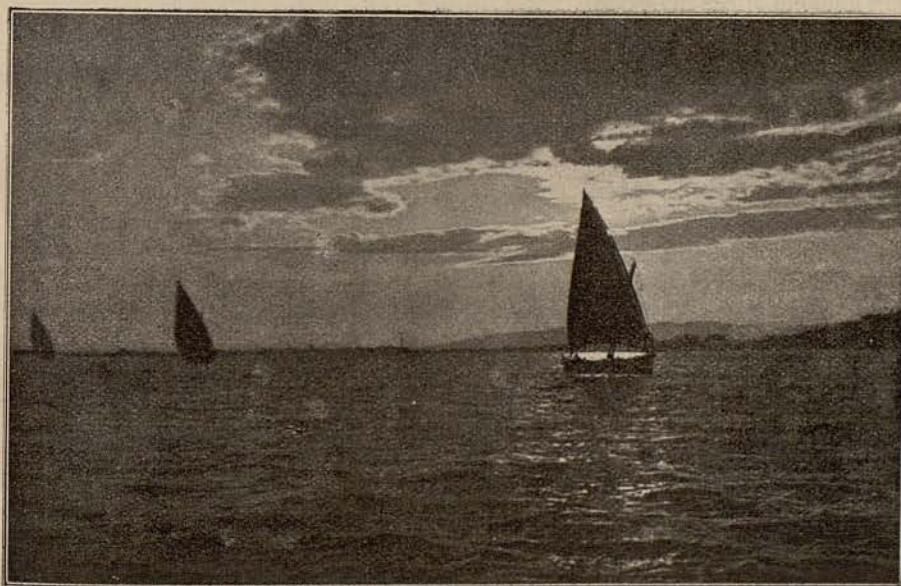
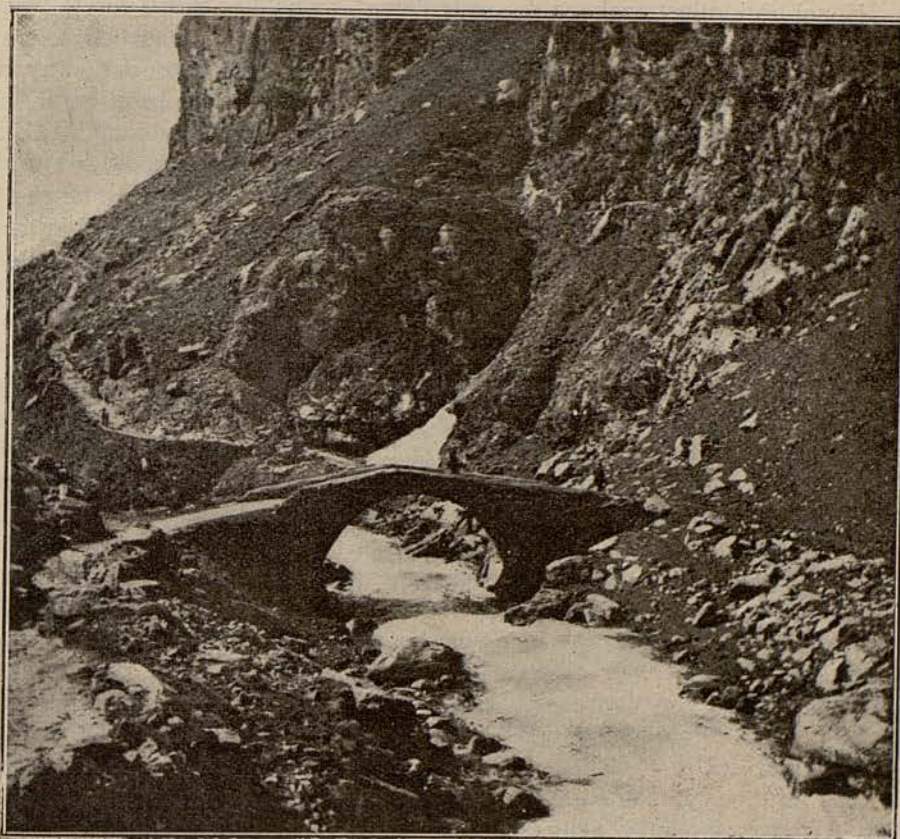
Al arribà'l llindar de la masía, t'has esperat. Jo he dat la bona nit: i tot tancant la porta que cruixia, m'has dit amb adorable picardia: —Ja os he vist, ja de lluny, com m'heu seguit.

J. MARTI MARULL.

La fotografia artística

Pont del Cremal.

(Fot. Joàa Girós).

Matinal.

(Fot. J. Marsal).

SACRIFICI

El sol bò i totjust acabava de sortir d'amagat de les crestes de les montanyes, com si primer abans hagués volgut escudriñar la xamosa i feconda plana del mas d'en Florit, de totes la més bella. Tot restava quiet, ni una sola veu humana s'oïa, semblava una eterna solitud i fins els ocells com si finguessin esment de les males noves que corrien, havien emmudit anant-se a refugiar en les salzeredes i en l'espessor de les boscuries.

De prompte el trepig i algun que altre mot d'en Francesc i Jaume, que tot fent via envers a casa d'en Jordi, trencaven aquell silenci cor-prenedor.

Una volta arribats al mas, trobaren a n'en Jordi i a son pare al brancall de la casa quins aguardaven l'arribada dels dos. Després d'haver-se adreßat el Deu-vos-guard de costum, el pare d'en Jordi els feu un breu parlament: Minyons: la Patria està en greu perill, tenim l'enemic ja ben entrat a casa quin vol enrunar nostres casals i trepitjar nostres llibertats; jo no més vos demano una cosa i es que sapi-gueu complir com a bons fills del terror que us ha vist nèixer.

En Jordi contestà encoratjat a les paraules del seu pare afirmant el seu resolt sacrifici de morir i tot si era necessari per la patria... I despedint-se tots emocionats, enfilaren camí de la vila on s'ajuntaren amb els altres minyons que com ells debien marxar per la defensa de la bona mare Patria.

Havia entrat ja de plé la tardor amb aque-lles postes de sol que fins fan entristir l'ànima, quan després d'un any i mig de sofrir les pe-nuries de la guerra, i d'una anyorança pitjor encara qu'els sofriments de la mateixa, els tres companys de glories i fadigues, en Jordi, Fran-cesc i Jaume, trepitjaven de nou aquell terreny en el qual hi havien passat els tendres anys de sa infantesa i dels que en retenien encara amb tota l'intensitat de llurs ànimes joves els mes dolços records. Esparramant la vista per arreu vegeren que les xemeneies de les cases co-mençaven a treurer glopades de fum, senyal d'aquella vida dolça que se sent al escalf de la

llar i que ells tant temps feia no havien pogut fruir.

En Jordi amb el dalè d'ovirar prompte el mas d'en Florit apretà tant com pogué el pas fins que's començà a entreveure's la silueta bò i esfumada, per les primeres tenebres de la nit, del gran casal on hi tenia sos amors. En aquell moment en sa imaginació es trans-portà abraçat amb la seva mare recordant de pas tot quan ella li havia dit al sortir de casa, igualment que les darreres paraules del seu pare.

Era ja negre nit, quan els tres companys arribaven a casa d'en Jordi; l'escena fou en extrem cor-prenedora. La mare des d'allavors sols es preocupà d'hostatjar lo mes bé possi-ble el seu fill i companys, mentres tant el pare conversant amb son fill notà en ell quelcom de malaltíç, i preguntant an en Francesc respec-te l'estat de salut del seu fill aquest feu de con-testa, bò i volguent dissimular, ço que la pe-netració d'un pare sab comprendre deseguida, que en Jordi tenia una petita ferida.

En Jordi al sentir-ho corregué a abraçar als seus pares per a calmar-los.

I en l'esguard dels tres abraçats, es confo-nia la grandesa del sacrifici, del que portava les ferides i se les sentia damunt del pit, i dels que les sentien damunt del cor de pares.

MIQUEL ROIG.

Serenitats

Una blancò immaculada
per tot el cel veig florí
amb llur vesta auriolada
com un glop de serení.

Porta brins de la rosada
que les boires van rublí
de frescor aurigemada
com les hores del matí.

Oh, puresa qui congria
borrallons de melangia
per l'espai solemniat;
cada boira destriada,
dû una joia inesperada
dins mon cor primaveral.

DOMINGO JUNCADILLA

LA MALALTA

En la cambra trista i solitaria que dona de cara a la montanya, hi gèu la malalta.

El sol ponent, des de darrera els turons llunyans, reflexa, entrant per la finestra oberta de bat a bat, de plè en la cara pàlida i groguenca de la malalta, qui resta com encantada contemplant els raigs lluminosos i multicolors que projecta l'astre del dia en el cel rogenic; i sos ulls, aquells ulls blaus i plens de vida, que en altre temps escampaven joia i amor arrèu on dirigien llur esguard, ara contemplant amb mirada frívola i embadalits el bell espectacle de la natura... Sols de tant en tant, alguna que altra aureneta que passava xisclant per davant la finestra, distreia l'atenció de sos ulls fets, allà baix... a les montanyes.

I son pensament remontava en la recordança de temps passats, de belles i alegres jornades matijades de joventut i amor, de jorns feliços que ja no tornaran, que no han deixat quasi bé ni rastre de llur pàs... només un record llunyà.

Pobra malalta, que sola i desemparada se sent; una frisança invadeix tot el seu còs, i son rostre pren una expressió trista i d'angunia... i de sos ulls ne brollen dugues llàgrimes que li llisquen cara avall, per sobre d'aquelles galtes amb matijós de rojó i de salut en altre temps, perdent-se en l'immensitat de sa negra i abundosa cabellera que li cobreix les espatlles.

I sos ulls seguien fets en el camp, on abans hi corria, esbojarrada, darrera les papellones multicolors d'aquell camp plè d'espigues daurades, en el que tantes voltes el sol li havia besat ses galtes de rosa, quan hi anava a cercar un ramell de roselles, que amb ufana alegria es posava després sobre son pit verge i robust, mentres el ventijol càlid d'istiu balancejava les espigues, repletes de blat, que's brincaven a son pàs com rendint-li homenatge... i ella, espifragada i plena de joventut i alegria, corria d'aquí d'allà enjogaçada, ara cercant una

papellona, ara una floreta oculta entre aquell bé de Déu de blat... i suava... i reia...

Com recordava també aquells capvespres primaverals, en que hi tenien lloc les ballades del poble, les sardanes, on repetides voltes hi havia sentit tantes i tant dolces i amoroses paraules eixides d'un còr tendre i jovenívol, tot puresa i amor com el d'ella, a l'ensemps que la còbla llençava a l'espai aquelles notes clares i rialleres que semblaven volguer pujar amunt... amunt... fins besar el cel, on les estrelles parpellejaven inquietes i lluminoses.

Pobra malalta, com batia el seu cor en pensar tant belles recordances, tant satisfeta que se sentia allavors, i ara tant trista i abandonada.

Un sospir tèbi i ofegat n'eixí de sa boqueta petita i descolorida.

* * *

El sol era ja post, i les montanyes apareixien grises i confoses amb la boira que les embolcallava. En el cel ja hi clarejaven les primeres estrelles.

De sobte, el rostre pàlid i demacrat de la malalta semblà reviscolar, i els seus ulls prengueren l'expressió d'altre temps, blaus i formosos..., sos llavis tornaren a ésser colorats de rojor, confosos i riallers... i el seu còr rejuvenia i semblava volguer saltar-li del pit...

I es que clarament havia sentit allà baix... lluny... molt lluny... i l'aire fresc i suau de la nit, entrant per la finestra oberta de bat a bat, li havia portat fins a ella, les notes aïroses i festives d'una sardana, barrejades amb cants de pastor i belar d'ovelles, remoreig de fonts, sospirs i paraules amoroses, bo i embaumant aquella cambra trista i solitaria amb el flairòs alè de boscos i montanya, a l'ensemps que un raig platejat de lluna donava de plè en la cara de la malalta, més bella i hermosa que mai...

JOAN DOMÉNECH GILART.

Al vol

Nosaltres que som enemics d'imposar-nos l'obligació quotidiana de llegir de cap a cap un o altre periòdic de la premsa diària extreient de entre els anuncis i notícies vulgars quelcom que'ns interessi, per la senzilla raó de que si alguna cosa interessant i trascendental hem de trobar-hi, ja ens farà sabedors algun amic ben enterat, estalviant-nos la molestia d'empassar-nos les quatre, vuit o deu planes de lletra menuda; havem tingut a les nostres mans per etzar, un número d'un diari de la nit i fullejant-lo hem trobat uns deliciosos concells a les dames aristocràtiques que han sigut el nostre esplai.

Amb una literatura pintoresca de *salón* ens explica el bon cronista femení, de quina manera deuen caminar i sentar-se les *niñas "chic"* amb una infinitat de detalls graciosíssims.

Desde la posició dels peus fins a la *pose* dels cinc dits de la mà tot ha de seguir una regla que explica i detalla el polít cronista.

Ja veiem a les nostres damisel·les ciutadanes fent dues hores al menys d'ensaig diari per lograr ajustar-se als preceptes d'elegància i fer-ne després gala en els nostres passetjos encarcarades com un maniquí vivent.

El repartidor ens ha portat el darrer volum publicat per l'Editorial Catalana. El trovem boca-ferrosa damunt la nostra taula de treball el girem i no quedem pas sorpresos, és una nova traducció d'en Josep Carner.

Sis volums publicats, sis traduccions,—de les demés obres en premsa una sola és original.—Certament que és una tasca ben meritoria el donar a conèixer en la nostra llengua obres capdals de la literatura estrangera i més tractant-se de traduccions acuradíssimes dignes de tota lloança; però no podem per menys que doldre'ns de la manca de producció dels nostres autors de lo que aquest fet n'és una dolorosa prova.

Aquests darrers dies hem vist la nostra Diputació preocupada en un «affaire» un xic escandalós ocorregut entre gent insigne que mereix el més gran respecte a tots els catalans que de coses de literatura i art, se preocupen.

Nosaltres som novells i per lo mateix desconexedors per complert de les intrigues inte-

rioris de les grans institucions que admirem exteriorment, però aqueixos dies ens ha ferit sentir noms ben volguts pronunciats amb poc respecte i no hem sabut definir encara si era una lliçó o una vergonya tot lo ocorregut.

Com som a l'istiu el cronista s'ha permés un breu estiuieg per la Catalunya empordanesa, i son cor ha disfrutat de joia al veure la nostra bella dança ballada amb aquella gracia i finura de nostres colrats pagesos i puntejada gracilment per nostres típiques pagesetes a les que no s'avergonyeixen d'unir-se les damisel·les estiuèjantes, confirmant les paraules del gran Maragall, i donant un tò característic de catalanitat a nostra patria, que mentres ell duri durarà també la seva unitat; car poble que conserva ses costums tradicionals no pert mai sos drets.

Teatres

Sabem que haviat s'inaugurarà en el teatre Goya, una nova temporada de Teatre Català.

La companyia estarà formada per valiosos elements de nostra dramàtica. Anirán al front de la mateixa com a directors i primers actors En Jaumet Borrás i En Josep Santpere.

Entre les obres a estrenar hi figura l'hermosa novela del genial «Tiago» Rusiñol «El Català de la Mancha», que segons s'ens ha dit està treballant activament per a escenificar-la.

Desitjem un bon èxit a la nova empresa.

En el Casal Català Autonomista del carrer de Verdi, tingué lloc el passat diumenge dia 4, l'inauguració de la temporada d'istiu de teatre català, a càrrec de la notable companyia catalana, Pons-Comellas.

L'obra escullida per a debut, fou la del mestre Guimerà «La Reina Jove», tinguent en estudi entre altres obres, la de grandios èxit «Jesús que Torna».

Els augurem un feliç èxit.

Ja es comença a parlar de la vinenta temporada de Teatre Català al Teatre Romea.

Sabem que l'Empresa està fent treballs a fi de constituir una notable companyia.

Es diu també que s'estàn fent gestions per alçar que la Marguerida Xirgu hi figuri com a primera actriu.

Desitjem tinguin un feliç èxit aitals gestions, sobretot per lo que's refereix a la Margarideta, ja que aixís alcansariem retornar a l'escena catalana a la eminent actriu. — ALEIX.

De casa

Hem rebut el Butlletí del centre excursionista «Rodamón», la Revista de l'Orfeó Gracienc, el Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, l'«Arte Lírico i «Formació Social». Moltes mercès.

* * *

El dia 7 del pròxim setembre tindrà lloc en el nostre hostatge un festival, per l'inauguració de una nova exposició de pintura, fotografia i escultura, dels nostres companys. En el nombre vinent donarem més detalls.

Col·laboració

Aceptarem col·laboració forana i publicarem amb molt gust totes aquelles composicions que a nostre juí ne seràn mereixedores.

A n'aquest fi preguem que tots aquells que vulguin ajudar-nos, enviïn els originals en la forma acostumada a la nostra redacció i administració, Llibertad, 4.

No's retornen els originals.

Correspondència

Pere Queraltó. En cartera. — *Marian Vives.* No'l podem complaure. — *M. G. Mir.* La prosa no'ns interessa, els seus versos son quelcom més afortunats, però tampoc podem publicar-los. Esperem alguna altre cosa. — *B. Saliv.* Treballi i segueixi enviant i esperem rebre quelcom acceptable. — *Lluís Casamitjana Plandolit.* En cartera. — *Miquel Saperas Auví.* Sentim no poder complaure'l degut a la seva extensió, i esperem que se servirà enviar-nos alguna altre cosa més breu. — *Joan Trullàs.* El N.º 1 es agatat, els demés nombres pot passar a recollir-los qual-sevol dia, de 8 a 9 del vespre, per la nostra Redacció. Mercès pel contingut de la seva lletra, i esperem envii alguna cosa. — *Josep Fló.* Aquesta vegada no'l podem complaure. — *Geroni Colominas.* Mercès, i envii alguna cosa. — *Xavier Cortils.* Aquesta vegada no'ns agrada i esperem seguirà enviant. — *Agustí Moliné.* Provi d'enviar alguna cosa en prosa. — *Salvador Socias Fornell.* Mercès, i esperem que seguirà enviant. — *Antoni Monfort.* Com veurà, li publiquem una de les darrerament enviades, les altres dos que envia no les podem acceptar. — *Jordi Català.* Mercès, i esperem seguirà enviant. — *F. Moncunill.* Al cove. — *Xavier Erviti.* Creiem que té condicions per fer alguna cosa millor. Esperem que provarà d'enviar alguna altre cosa. — *Domingo Juncadella.* Esperem que passi.

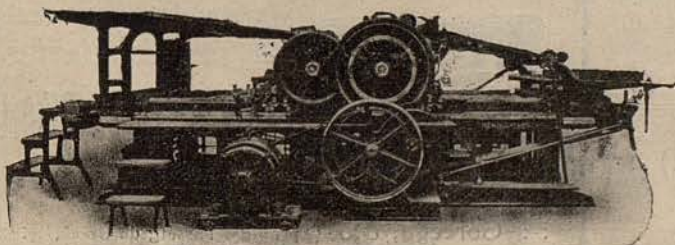
(Queden lletres per a contestar).

Taller de construcció i reparació
de màquines

de

Pons i Silvestre

Especialitat en les de les Arts Gràfiques
Trasllats, Montures, etc.

PASATJE DE LA MERCÉ, 5
Teléfon A. 4852

BARCELONA

Niu Artistic

Revista Mesal d'Art i Lletres

Preu: **15** cèntims

Admetem l'intercanvi amb
Periòdics i Revistes

Redacció i Administració:

Llibertad, 4

BARCELONA :-: (GRACIA)

Marceli Gelabert
Pintor Decorador
 Casa especial en decorar
 habitacions d'estil
 o época determinada

Degut al gran increment prè per el
 nou procediment de pintura decorativa
 amb l'aparell perfeccionat

== **"AEROGRAF"** ==

s'ha montat un GRAN TALLER

en el
Carrer COELLO, 206 (xamfrà Bailén)
 TELÉFON G. 1501

Sastrería La Fontana
 DE
JAUME VENDRELL
 ■ ■ ■
 CORTE INGLÉS
 ESPECIALITAT EN LA MIDA
 ■ ■ ■
Salmerón, 135
 :: BARCELONA (GRACIA) ::
TELEFON 1433 G.

Fonògrafs

de superior calitat i preus molt baratos

Discs "FADAS"

IMMENS ASSORTIT

RECOMPOSICIONS ECONÓMIQUES

A. RION, S. en C.^{TA}

203 — Salmerón — 203

ARTE
 Taller de
FOTOGRAVATS
 Mallorca, 191 :: Teléfon 3108 A

Fabricació de genres de punt

EXPORTACIÓ :: Articles d'ocasió :: IMPORTACIÓ

LOS DOLLARS

J. Renom Garriga, S. en C.

Despatx: **Salmerón, 56** :: BARCELONA
 TELEFON 43 G. — (Gracia) —

MANUFACTURA
 DE CARRUATJES

Fill de C. Lucas Albert

Luxe • Sport • Turisme • Industria

:: Córcega, 345 (Aprop del Passetg de Gracia) ::

BARCELONA

TELEFON G. 619

Imprempta Revista NIU ARTÍSTIC

SASTRERIA

Casa Capdevila

Plaça Rius i Taulet, 5
GRACIA
 (Al costat de l'Estanc)

**Mensajero
 Barcelonés**

Escriptori public :- Repartiment
 de cartes, circulars, esqueles, etc.

Avisant-nos per teléfon, portem ordres a do-
 micili, recullim i repartim cartes i petits pa-
 quets. :- (Condicions especials als abonats)

TELEFON A. 4499

Plaça Beat Oriol, 10 i Plaça del Pi, 10

Cristall-Pisa-Porcelana

Llorenç Balagueró

Travessera, 61 - Torrent de l'Olla, 75

Servei especial per a CAFES,
 BARS I XACOLATERIES

ARTICLES PER A REGALS

SABATERIA

La Campana de Gracia

de

Manel Mariano

Gran assortit en calçat negre i de color

Travessera, 94 - BARCELONA-Gracia

SELECT DRINK

CAFE :- LICORS

SOSES :- APERITIUS

BILLARS

Servei a domicili : Obert tota la nit

TELEFON G. 1433

Salmerón, 137 :- BARCELONA-Gracia

CLINICA dels

Doctors Emili Oños i Josep Marsal

del Hospital Clínic i

Cos Medic Municipal

MEDICINA GENERAL

Especialistes en enfermetats de la
 pell i malalties genito - urinaries

Tallers, 55, pral. :- BARCELONA

De 12 1/2 a 1 1/2 i de 7 a 9

La Casa

Joaquim Richarte Galbas

es la Merceria que té més assortit i ven
més barato de Barcelona

Gran Taller de Sombreros de senyores i nens

Especialitat en adornos i fantasies

Salmerón, 72
(Cantonada Travessera)

Barcelona - Gracia
Teléfon G 249

Aquesta Casa per a obtenir grans existències de genres moderns, es convé
amb sucursals que té a l'extranger